

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-04-30

Vår referens

Magnus Persson
Utvecklingssamordnare
Magnus.Persson@malmo.se

Motion Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad

STK-2023-1765

Sammanfattning

Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunfullmäktige ska anta ett inriktningsbeslut om att Malmö ska ha en bilfri innerstad, samt att uppdra åt tekniska nämnden att i nära dialog med invånare, näringsliv och andra berörda parter utarbeta en genomförandeplan för hur en bilfri innerstad ska förverkligas. Ärendet har remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden. Förslaget är att kommunfullmäktige avslår motionen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår motion av Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad.

Beslutsunderlag

- Motion Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 240321 § 71 med Reservation (SD), (V) och (C)
- Remissvar tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 240321 § 73 muntlig Reservation (V) och Särskilt yttrande (C)
- Remissvar miljönämnden
- G-Tjänsteskrivelse 240506 Motion Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad
- Miljönämnden beslut 240321 § 54 muntlig Reservation (SD) och (V)

- Motion Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad (tillgänglighetsanpassad version)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-05-06

Kommunstyrelsen 2024-06-05

Kommunfullmäktige 2024-06-19

Beslutet skickas till

Anton Sauer (C)

Emelie Nyman (C)

Miljönämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) anser att Malmö bör bli en av de städer i världen som målmedvetet utvecklar en bilfri innerstad med mindre buller, bättre luft och fler frigjorda stora ytor för rekreation, uteserveringar, grönområden och offentliga platser. Detta som en del i att skapa en tryggare och trivsammare miljö för både invånare och stadens besökare.

Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) framhåller att det finns städer i Europa som har lyckats främja handel, turism och kulturella evenemang genom att minska biltrafiken i stadskärnan. Detta genom en framgångsrik tät dialog med lokalsamhället. Här ser motionärerna att pågående planer för Davidshalls torg och Södra Förstadsgatan kan bli ett startskott på en långsiktig omvandling av Malmös centrala delar, där gatorna innanför kanalen, samt kvarteren kring Södra Förstadsgatan omvandlas till gågator, gångfartsgator, cykelvägar och kollektivtrafik.

Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) menar att ett första steg i denna omvandling bör vara omfattande samverkan med invånare, näringsliv och andra berörda intressenter. Detta för att skapa den förståelse och engagemang, men även för att ta tillvara de lokala kunskaper som de besitter om sina verksamheters behov och närmiljön. Till detta behöver staden utarbeta en tydlig plan för genomförandet av en bilfri innerstad för att Malmö ska kunna bli en förebild för andra städer. Motionärerna ser detta som en viktig satsning, inte enbart för att uppnå klimatmålen, utan också för att göra Malmö attraktivare för malmöborna, besökare och företagare.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att anta ett inriktningsbeslut om att Malmö ska ha en bilfri innerstad och uppdra åt tekniska nämnden att i nära dialog med

invånare, näringsliv och andra berörda parter utarbeta en genomförandeplan för hur en bilfri innerstad kan förverkligas.

Ärendet har remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Yttrande miljönämnden

Miljönämnden anser att motionen följer stadens ambitioner och ligger i linje med flera av miljöprogrammets mål. Samtidigt framhåller nämnden att staden redan i dag genomför en rad insatser så som omvandlingen av gator till gågator och införandet av cykel- och bussgator, vilket ger de effekter som motionen efterfrågar.

Miljönämnden menar att en omvandling av hela innerstaden skulle kräva en noggrann planering i syfte att minimera de negativa konsekvenserna av minskad biltrafik. Viktiga aspekter att beakta är potentiella undanträngningseffekter av fordon, tillgång och åtkomst till p-platser/p-hus, bostäder, skolor, samt en fungerande räddningstjänst. Utöver det lyfter nämnden att färre fordon kommer kräva lika mycket gatuutrymme som fler fordon, vilket synliggör ett behov av utökad kunskap om hur mycket mark som i realiteten kan tas i anspråk vid beslut om en bilfri innerstad.

Vidare lyfter miljönämnden vikten av att se över den geografiska avgränsningen genom att, i stället för att fokusera på innerstaden, även identifiera andra delar och platser där det är särskilt angeläget att införa specifika restriktioner. Till detta anser nämnden att användandet av planeringsinriktningen 'fotgängarvänlig innerstad' kan vara mer passande än 'bilfri innerstad'.

Avslutningsvis anser miljönämnden att motionen ligger i linje med följande policy- och styrdokument och att det redan pågår en rad åtgärder i syfte att minska biltrafiken, så som omvandling av gator till gågator (Friisgatan, Claesgatan), cykelgator (Lundavägen, Erikslustvägen, Regementsgatan, Södra Förstadsgatan) och bussgator (Sallerupsvägen, Östra Förstadsgatan). Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Muntlig reservation (SD) och (V).

Yttrande tekniska nämnden

Tekniska nämnden delar Anton Sauer (C) och Emelie Nymans (C) ambition om att minska biltrafiken i Malmös centrala delar, men anser att det är viktigt att fortsätta jobba långsiktigt med att minska biltrafiken utifrån de projekt och utredningar som redan pågår inom förvaltningen.

Tekniska nämnden framhåller att arbetet med att stärka cykel-, gång- och kollektivtrafiken måste fortsätta för att åstadkomma målsättningarna i stadens Trafik-

och mobilitetsplan. En del i detta handlar om att minska bilens tillgänglighet till stadens centrala delar. Här lyfter nämnden att det redan pågår projekt och utredningar med syftet att minska biltrafiken i stadens centrala delar. Exempel på detta är ”Insatser för ett tryggare, trafiksäkrare och grönare Möllevången”, samt den kommande utredningen avseende trafikreglering för minskad biltrafik i centrum.

Tekniska nämnden lyfter att resultatet av ovan nämnda projekt och utredningar kommer att vara vägledande för hur biltrafiken i Malmös centrala delar ska regleras utifrån Trafik- och mobilitetsplanens målsättning. Tanken är att först utreda hur målen kring biltrafiken ska kunna uppnås i praktiken innan beslut om eventuella regleringsmodeller tas. Tekniska nämnden föredrar därför att fortsätta arbeta med frågeställningen om minskad biltrafik utifrån olika utredningar och projekt för att sedan ta fram konkreta förslag till åtgärder baserat på dess slutsatser. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Muntlig reservation (V)

Särskilt yttrande (C)

Yttrande stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden framhåller att en betydande del av gatorna i innerstaden innanför kanalen är reglerade som gågata eller gångfartsområde. Nämnden anser att det finns oklarheter i vad som menas med begreppet bilfritt och att en ombyggnad till fler gågator och gångfartsområden inte betyder att området blir helt fritt från biltrafik. Stadsbyggnadsnämnden instämmer i att minskad biltrafik leder till lugnare vistelsemiljöer, ökad grönska, renare luft och förbättrade möjligheter till aktiv transport (gång och cykel) för barn och vuxna.

Stadsbyggnadsnämnden lyfter vikten av att tillgodose behovet av olika transporter för att innerstaden ska kunna fungera för både människor och företag. Här menar nämnden att en dialog med berörda parter är av central vikt. Nämnden anser att det är fullt möjligt att lösa godstransporter på gågator och gångfartsområden, men att det inte leder till en helt bilfri miljö. Stadsbyggnadsnämnden framhåller också att delar av Malmös innerstad planerades långt före bilismens genomslag. Det innebär att många fastigheter saknar parkering och att det finns svårigheter med att ersätta parkeringen inom rimligt avstånd.

Stadsbyggnadsnämnden redovisar ett flertal beslutade styrdokument och pågående arbeten som har bäring på frågan; översiktsplan för Malmö (2023), trafik- och mobilitetsplan (2016) och policy och norm för mobilitet och parkering (2020). Nämnden anger också följande projekt; Insatser för ett tryggare, trafiksäkrare och grönare Möllevången, samt den kommande utredningen avseende trafikreglering för

minskad biltrafik i centrum. Andra planerade arbeten som berör stadens mobilitet är strategi för Malmö C, samt pågående strategiarbete för stadskärnans utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer stadsbyggnadsnämnden att mycket av det som görs idag går i linje med motionen. Dels gällande planering, strategier och policys, dels gällande fysiska ombyggnader i innerstaden som exempelvis Södra Förstadsgatan och Friisgatan. Resultatet av dessa arbeten bör först vägas samman innan beslut tas om fortsatta åtgärder. Utifrån ovanstående föreslår stadsbyggnadsnämnden att kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Reservation (SD), (V) och (C)

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i remissinstansernas resonemang om vikten av att utgå från kommunens framtagna styrdokument och dra lärdom från pågående och genomförda projekt och utredningar.

Stadskontoret ser också det positiva i att andra städer i Europa har lyckats främja handel, turism och kulturella evenemang genom att minska biltrafiken i stadskärnan. Detta genom täta och framgångsrika dialoger med lokalsamhället. Till detta instämmer stadskontoret i både remissinstansernas och motionärernas resonemang om betydelsen av att utvecklingen i Malmö behöver ske i tät dialog mellan kommunen, näringslivet och medborgarna. Härmed anser stadskontoret att det är av stor vikt att både nämnder och förvaltningar arbetar aktivt för att inkludera medborgarna och näringslivet, men även transportbehovet i en växande stad.

Stadskontoret lyfter också vikten av att beakta Malmös roll som nationell tillväxtmotor. Malmö ligger mitt i hjärtat av Öresundsregionen som är Nordens största arbetsmarknad med över fyra miljoner invånare. Köpenhamn och Malmö är ett integrerat storstadsområde med en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Tillsammans med kranskommunerna utgör städerna en stark tillväxtmotor som är viktig för hela Skandinavien internationella konkurrenskraft. I enlighet med Malmö stads aktuella styrdokument vill stadskontoret därmed lyfta vikten av att staden eftersträvar ett långsiktigt, välfungerande och hållbart trafiksystem utifrån ett helhetsperspektiv för både person- och godstransporter i en lokal, regional, nationell och internationell kontext. Detta med utgångspunkt i att Malmö ska vara en attraktiv plats för våra medborgare, besökare och näringsliv att bo, verka och leva i.

Med utgångspunkt i remissinstansernas yttrande med tyngdpunkt på tekniska nämndens ansvar och bedömning föreslås kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör